

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE WOJEWODY LUBUSKIEGO

NR NK-I.4131.110.2013.AZie

z dnia 25 kwietnia 2013 r.

Rada Gminy Dąbie

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność doręczonej w dniu 5 kwietnia 2013r. uchwały Nr XXVI/166/2013 Rady Gminy Dąbie z dnia 28 marca 2013r. w sprawie wprowadzenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 marca 2013r. Rada Gminy Dąbie podjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo tj. art. 11a ust.1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2003r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.) oraz art. 13 pkt 2 i pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktach prawnych (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 197, poz. 1172 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (ust.2). Program ten zawiera również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych kosztów (ust. 5).

Analizując przedmiotową uchwałę stwierdzić należy, że Rada Gminy Dąbie podejmując ten akt nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ust. 2 i 5 ustawy o ochronie zwierząt. Akt nie normuje bowiem wszystkich wymaganych prawem elementów.

Wbrew wymogowi wymienionemu w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt kwestionowana uchwała nie wskazuje gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, co oznacza, że nie wypełnia nałożonych przepisem ustawy obowiązkowych regulacji. Wymogu tego nie spełniają zapisy zawarte w § 7 ust. 3 uchwały. Przepis ust. 2 artykułu 11a w pkt 1-8 zawiera wyczerpujące wyliczenie zagadnień, które program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt musi regulować. Oznacza to, że w uchwale rada gminy nie powinna zamieszczać postanowień, które wykraczają poza treść art. 11a ust. 2 ustawy, a jednocześnie muszą znaleźć się w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów. Przedmiotowy program, uchwalony na podstawie powołanego przepisu, musi formułować postanowienia w granicach upoważnienia ustawowego, regulując kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej. Brak jednego z tych elementów stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

Ponadto, uchwała nie respektuje zapisu art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt, który nakłada na radę gminy obowiązek wskazania wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację programu oraz sposób wydatkowania tych środków. Przyjęty przez radę program jakkolwiek ustala te środki w kwocie 4.000 zł, to jednak nie wskazuje rozdysponowania tych środków.

Ustawodawca w zamkniętym katalogu spraw z art. 11a ust. 2 nie przewidział również prawa do regulacji przez radę w kwestionowanej uchwale zasad dofinansowania właścicielom zwierząt

zabiegów sterylizacji samic oraz usypiania ślepych miotów kotek i suk (§ 2 i § 4 ust. 2 pkt 4 uchwały). Zaznaczyć należy, że tryb udzielania dotacji na rzecz właścicieli zwierząt może być uregulowany w uchwale podjętej na podstawie art. 221 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), będącej aktem prawa miejscowego.

W ocenie organu nadzoru istotnie naruszają prawo również zapisy zawarte w § 4 ust.2 pkt 2 uchwały, gdzie rada dopuściła usypianie chorych bezdomnych psów i kotów. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem: 1) uboju i uśmiercania zwierząt gospodarskich oraz uśmiercania dzikich ptaków i ssaków utrzymywanych przez człowieka w celu pozyskania mięsa i skór; 2) połowu ryb zgodnie z przepisami o rybołówstwie i rybactwie śródlądowym; 3) konieczności bezzwłocznego uśmiercania; 4) działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego ludzi lub zwierząt; 5) usuwania osobników bezpośrednio zagrażających ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia; 6) polowań, odstrzałów i ograniczania populacji zwierząt łownych; 7) usypiania ślepych miotów; 8) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.) wykonywanych na podstawie właściwych zezwoleń; 9) uśmiercania zwierząt gatunków obcych zagrażających gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - prowadzonych zgodnie z art. 33 oraz przepisami odrębnymi. Przywołany art. 33 ustawy o ochronie zwierząt reguluje zasady uśmiercania zwierząt dopuszczone przez ustawę.

Wobec delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt przekroczeniem kompetencji przez Radę Gminy Dąbie jest także wprowadzenie w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 uchwały uregulowań dotyczących odpowiedzialności dotychczasowych właścicieli zwierząt za poszukiwanie nowych właścicieli oraz odpowiedzialności materialnej właścicieli zwierząt za koszty leczenia i opieki nad zabłąkanymi zwierzętami, gdyż w jej granicach nie mieści się uprawnienie do określania zasad ponoszenia kosztów związanych z pobytem zwierząt w schronisku, czy też nakładanie obowiązku poszukiwania nowych właścicieli dla zwierząt.

Regulacje zawarte w § 10 uchwały dotyczące prowadzenia działań edukacyjnych mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt także przekraczają wyżej wskazaną delegację ustawową. Kwestia edukowania mieszkańców nie wchodzi w zakres programu, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy, a co za tym idzie nie może być regulowana w drodze omawianego programu.

Niezależnie od powyższego zastrzeżenia organu nadzoru budzą również zapisy § 13 uchwały dotyczące wejścia w życie aktu. Zdaniem uchwałodawcy przedmiotowy akt wchodzi w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego, a zatem w sposób przewidziany dla aktów prawa miejscowego. W ocenie organu nadzoru uchwała w sprawie wprowadzenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt” nie posiada cech właściwych dla aktu prawa miejscowego. Nie rozstrzyga bowiem o prawach i obowiązkach podmiotów tworzących wspólnotę samorządową, lecz jest aktem kierownictwa wewnętrznego, konkretyzującym sposoby działania gminy zmierzające do osiągnięcia celów ustawowych. Reasumując stwierdzić należy, iż przedmiotowa uchwała nie jest aktem, o którym mowa art.13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktach prawnych ani żadnym innym aktem prawnym, którego obowiązek publikacji wynika z przepisów szczególnych (art.13 pkt 10 ww. ustawy). Stąd też zasadnym było zakwestionowanie postanowień dotyczących wejścia w życie aktu.

W powyższej sprawie na uwagę zasługują wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 4 grudnia 2012r., sygn. akt II SA/Rz 744/12, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012r., II SA/Wr 628/12 , wyrok WSA we Wrocławiu II SA/Wr 663/12.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek